Arbeidsmarkt

Verkiezingsthema's

Achtergrond - 14 augustus 2009

De Duitse economie lijkt licht aan te trekken. Dat kan van de werkgelegenheid nog niet worden gezegd. In juli telde Duitsland 3,5 miljoen werklozen en de verwachting is dat de grens daarmee nog niet is bereikt. Welke maatregelen willen de partijen nemen om het tij te keren? Hoe denken zij de arbeidsmarkt te stimuleren en te moderniseren?

Bij alle verschillende strategieën vormt de tegenstelling tussen de zogenoemde *Tarifautonomie* en het minimumloon een constante factor. De Duitse grondwet waarborgt de mogelijkheid voor werkgevers en werknemers om in elke marktsector zelf loonafspraken te maken. Een aantal partijen wil dat een algemeen geldend minimumloon – dat Duitsland nu nog niet kent – de basis gaat vormen voor deze *Tarifautonomie*.

Andere partijen zijn daar tegen. Het zou bedrijven die nu nog een lagere beloning met hun personeel hebben afgesproken, op kosten jagen. Dat kan extra ontslagen tot gevolg hebben. Niet goed voor de werkgelegenheid dus, maar wel goed voor de werknemers. Welke afweging maken de partijen?

CDU/CSU

De christendemocraten zijn voorstander van behoud van de *Tarifautonomie*. Wel wil de CDU/CSU een minimuminkomen garanderen, dat zonodig door de staat wordt aangevuld als het loon ontoereikend is. Gedachte achter deze maatregel is de stelregel dat wie werkt, meer moet verdienen dan wie een uitkering ontvangt. Werklozen moeten zo gestimuleerd worden een baan te zoeken.

De partij heeft daarnaast nagedacht over de verslechterende industriële concurrentiepositie van Duitsland in de wereld. Het ene na het andere bedrijf sluit zijn Duitse fabrieken en verplaatst zijn productie naar lagelonenlanden. De CDU/CSU wil daarom de hoge Duitse loonheffing drukken en inzetten op innovaties.

SPD

De SPD presenteerde begin augustus een ‘Deutschland Plan’, dat binnen tien jaar moet zorgen voor vier miljoen nieuwe banen – dus in de feitelijke opheffing van de

werkloosheid. Voor een belangrijk deel moeten die banen ontstaan in de ‘groene’ sectoren en in de gezondheidszorg. In haar verkiezingsprogramma heeft de SPD verder plannen ontworpen om de rechten van werknemers te versterken, bijvoorbeeld door vakbonden beter te beschermen.

De sociaaldemocraten pleiten voor een algemeen wettelijk minimumloon, die als basis moet dienen voor de *Tarifautonomie*. Evenals andere partijen is de SPD van mening dat wie werkt meer moet verdienen dan wie thuis zit: "Arbeit muss sich lohnen". Andere stimulansen om meer mensen aan het werk te krijgen, vormen maatregelen om werk en gezinsleven beter te kunnen combineren en een betere arbeidsbemiddeling.

FDP

De FDP werpt zich traditiegetrouw op als de partij van de middenstand. Dat blijkt vooral uit de arbeidsmarktplannen van de liberalen. De arbeidsplaatsen in de middenstand moeten in deze crisistijden worden gewaarborgd. Dat betekent: belastingverlaging en verlaging van de loonheffing.

Daarnaast: geen wettelijk minimumloon, waardoor bedrijven misschien mensen moeten ontslaan, maar vasthouden aan de *Tarifautonomie*. De ontslagbescherming moet voor kleine bedrijven worden uitgekleed. Een en ander moet ervoor zorgen dat ondernemen in Duitsland “eindelijk weer de moeite waard wordt”.

Bündnis 90/Die Grünen

Die Grünen hebben een ontwerp gemaakt dat de komende regeringsperiode één miljoen nieuwe banen moet opleveren: de Green New Deal. Bijna de helft daarvan moet de ‘ecologische modernisering’ scheppen: het verduurzamen van de energievoorziening, van landbouw, mobiliteit, afvalverwerking en waterhuishouding, naast bijvoorbeeld het isoleren en renoveren van oude gebouwen.

Een kwart miljoen banen moet ontstaan door langdurig werklozen aan een baan te helpen en een einde te maken aan zwart werk. De rest van de nieuwe banen moet volgen uit investeringen in onderwijs en zorg. Die Grünen pleiten voor een algemeen wettelijk minimumloon en voor verlaging van de afdrachten van mensen met een laag inkomen.

Die Linke

Die Linke bepleit maatregelen ter verbetering van de positie van werknemers. Zo wil de partij de ontslagbescherming uitbreiden en de rechten van werknemers, bijvoorbeeld op het gebied van inspraak, versterken. Er moet een wettelijk

geregeld minimumloon komen, dat in de oostelijke deelstaten even hoog is als in de westelijke. Het onder kanselier Schröder ingevoerde werkloosheidsuitkeringssysteem van Hartz IV moet weer worden afgeschaft. Tot slot mogen werkgevers uitzendwerk niet ten koste laten gaan van vaste dienstverbanden.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3359/arbeidsmarkt